Kif ikkontribwiet Malta matul iż-żmien biex issalva s-siti ewlenin tal-Karmelu madwar id-Dinja?

Dr Mark Agius

Rettur, Fratellanza Madonna tal-Karmnu l-Belt Valletta

Il-Karmelitani waslu Malta fl-1418, anniversarju li qed niċċelebraw din is-sena. Is-Sinjura, Margareta d'Aragona, offriet kappella u l-art tal-madwar tal-Lunzjata (Rabat) lil Ordni reliġjuża li twettaq id-dmirijiet reliġjużi stabbiliti, u l-Karmelitani aċċettaw din l-offerta bl-obbligi tiegħu[1].

Permezz tal-providenza, matul is-Sekli, il-Karmelitani ta' Malta, li qatt ma telqu minn din il-gżira, u li matul is-snin kabbru d-devozzjoni lejn il-Madonna tal-Karmnu, waħda mill-iktar devozzjonijiet b'għeruq fondi f'din il-gżira, biex issa nistgħu nirreferu għal "Malta Karmelitana" kienet providenzjali biex terġa' ġġib lura fi ħdan il-Karmelu ħafna postijiet importanti fl-Istorja tal-Karmelu li kieku kienu jintilfu mill-Ordni.

Il-Karmelitani bdew bħala Ordni ta' ermiti fl-Art Imqaddsa, fuq l-Għolja tal-Karmel[2], wara l-Ewwel Kruċjata. Huwa magħruf li huma bnew l-ewwel monasteru tagħhom fuq l-għolja Karmel, ħdejn il-grotta tal-Profeta Elija, wara l-ewwel Kruċjata, u li ddedikaw l-ewwel Knisja lill-Madonna taħt it-titlu Stella Maris. Il-Karmelitani tkeċċew mill-Għarab Mislem u aktar tard mit-Torok mill-Monasteru. Madanakollu l-Monasteru ġie mibni mill-ġdid u l-Maltin li jżuru l-Monasteru ta' Stella Maris illum għandhom sorpriża; il-Koppla tal-Knisja huwa reminixxenti ta' Knisja Maltija, u meta tidħol fil-Knisja, il-Koppla hija mżejna b'pitturi simili ħafna għal pitturi tal-Knisja Maltija. Dan għaliex il-knisja nbniet u kienet imżejna minn Fratelli Karmelitani Maltin, li għenu ħafna biex iġibu dan il-Post Imqaddes jieħu lura l-użu Kristjan.

Il-Koppla fil-Monasteru ta' Stella Maris

Issa ejjew immorru lejn l-Ingilterra, lejn Aylesford, Casa Madre tal-Ordni peress li San Xmun Stock għex hemm fil-Medju Evu.[2] Dan il-monasteru venerabbli tal-Ordni ġie meħud mill-Karmelitani minn Henry VIII, waqt ix-xoljiment tal-Monasteri. Madankollu ġie rritornat lill-

Aylesford; Id-Dehra tal-Labtu - Ċeramika

Aylesford; Ritorn tal-Patrijiet; inklużi Patrijiet Maltin

Aylesford - Bini Medjevali

Karmelitani fl-1950, u Malta kienet provinċja li kkontribwiet għar-rijabilitazzjoni tagħha. Niftakar lil ommi u z-zijiet, Terzjarji tal-Ordni fil-Belt Valletta fis-snin ħamsin, jiġbru flus għal Aylesford, u l-Provinċja kkontribwiet patrijiet, hekk li wieħed mill-Karmelitani Maltin miet u kien midfun f'Aylesford.

Matul il-perjodu tar-Riforma Protestanti, tal-"Enlightenment", tar-Rivoluzzjoni Franċiża u tar-Risorgimento Taljan, il-Karmelitani fl-Ewropa tilfu ħafna aktar kunventi minħabba l-liġijiet ta' dak iż-żmien, li żbaljatament ma kinux jemmnu li l-ħajja Monastika kienet forma ta' ħajja li wieħed seta' jaspira għaliha.

Hekk kif Patri Valentin Borg Gusman jiddeskrivi s-sitwazzjoni;

"Lejn tmiem is-seklu tmintax, il-Karmelu seta' jiftaħar b'54 provinċja mifruxa mad-dinja kollha. Madanakollu, dalwaqt kellu jkun hemm żmien ta' skarsezza, li fih kważi miet għal kollox. Inqas minn seklu wara, tmienja minn dawn il-provinċji biss baqgħu ħajjin. Kienet ir-Rivoluzzjoni Franċiża li kienet il-kawża tal-bidu ta' din il-qerda, segwita mill-Imperu ta' Napuljun u l-gvernijiet liberali li rnexxielhom.

L-Ordni Karmelitana sofriet kullimkien. Ġie distrutt kompletament fi Franza mil-Liġijiet għat-Trażżin tal-Kunventi (1790) - bit-telf ta' tmien provinċji inklużi 130 kunvent u 900 reliġjuż. L-istess seħħ fil-Belġju u l-Olanda. Fl-Olanda, kien baqa' biss il-kunvent ta' Boxmeer fid-dukat Kattoliku ta' Van der Bergh, iżda sal-1840 kien fih biss żewġ reliġjużi.

Il-Karmelu fil-Ġermanja ma kienx aħjar. Fl-1802 ġew konfiskati 20 kunvent tal-provinċja tan-Nofsinhar tal-Ġermanja u dawk kollha tal-Ġermanja tat-Tramuntana. Fil-Bavarja, il-kunvent ta' Straubing biss baqa' ħaj, iżda biss bil-kundizzjoni li ma jammettix membri ġodda.

Ukoll meqruda kienu ż-żewġ provinċji tal-Polonja, il-Provinċja Russa ta' San Ġużepp, u dawk tal-Litwanja u Boemja. Minħabba l-liġijiet simili ta' soppressjoni tal-Kunventi, f'Iberia, il-Karmelu tilef il-Provinċja Portugiża bil-missjoni tagħha fil-Brażil u 78 kunvent Spanjol.

Finalment, fl-Italja, minħabba l-liġijiet 1810, 1866, 1887 u 1890, kollha relatati mas-soppressjoni tal-kunventi u/jew konfiska ta' proprjetà ekkleżjastiċi, il-Karmelu Taljan kien kważi totalment meqrud, bit-telf ta' 18-il provinċja u żewġ famużi kongregazzjonijiet dawk ta' Mantua u tal-Iskalzi ta' San Elija -

b'kollox madwar 350 kunvent. Anki l-Ġeneral u l-Uffiċjali tal-Ordni kellhom iħallu l-Kurja Ġeneralizja.

Is-sitwazzjoni kienet tant serja u ta' biża' li ħafna stennew li dan kien it-tmiem tal-ħajja tal-Ordni tal-Imqaddes Verġni Marija ta' Monte Carmeli".[3]

Madanakollu, matul dan il-perjodu kollu, id-Djar Karmelitani Maltin baqgħu providenzjalment ħajjin, sħaħ, u jiffunzjonaw.

Il-Bambin ta' Praga

Fl-aħħar nett, Knisja Karmelitana importanti ħafna hija dik tal-Karmelitani Skalzi ta' Praga, il-Madonna tal-Vittorja, li fiha hemm l-immaġni famusa tat-Tfajjel ta' Praga.

Il-Maltin li jżuru din il-knisja Barokka sabiħa se jaraw Salib Malti li jżejjen kull artal ta' din il-Knisja, u l-globu miżmum mit-Tfajjel għandu wkoll salib Malti fuqu. Dan minħabba li, provvidenzjalment, meta l-Kunvent ġie soppress mill-Imperatur tal-Enlightenment, Joseph it-Tieni, il-Kavallieri ta' Malta li għexu mill-qrib ħadu r-responsabbiltà biex jieħdu ħsieb il-Knisja u t-Tfajjel, minn dak iż-żmien, matul il-Perjodu Komunista kollu, sakemm, fid-disgħinijiet, setgħu jirritornawhom lill-Karmelitani[4].

Il-Bambin ta' Praga

Għalhekk, għal darb'oħra, Malta u l-Kavallieri ta' Malta ipproteġew post important għall-Istorja tal-Ordni tal-Karmnu kontra il-vissitudnijiet tal-Istorja, u Malta, fejn il-Karmelitani ilhom mill-1418, dejjem baqgħet post sigur u fortezza li tipproteġi l-Madonna tal-Karmnu.

Kif taħdem tajjeb il-Providenza!

Referenzi

1. www.ocarm.org/en/content/ocarm/province-malta
2. https://en.wikipedia.org/wiki/Carmelites
3. Borg Guzman V. O. Carm - L-Erbgħat tal-Udjenza 1979.
4. www.prague.eu/.../church-of-our-lady-victorious-infant-jesus-of-prague-kostel-panny.

Inħeġġu lid-devoti Karmelitani biex fil-purċissjoni jżommu d-devozzjoni b'imġiba u ilbies xieraq

Li kont warda kollni fwieħa,
B'weraq sbieħ qatt ma jidbielu,
Minn ħdejk qatt ma kont nitbiegħed,
O Reġina tal-Karmelu.

Li kont għanja qatt ma tiskot,
Li kont leħen ta' qanpiena,
Ismek dejjem kont intenni,
Omm u xbejba ta' kull ħniena.

Profs. Anastasju Cuschieri O.Carm